

Nr 153.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till ändrad lydelse av § 20 regeringsformen; given Stockholms slott den 27 februari 1920.

Under återopande av bilagda i statsrådet hållna protokoll vill Kungl. Maj:t härmed till riksdagens prövning i grundlagsenlig ordning framlägga följande

Förslag

till

ändrad lydelse av § 20 regeringsformen.

§ 20.

De mål, som från krigsdomstolarna dragas under Konungens prövning, skola uti högsta domstolen företagas och avgöras. Tvenne militärpersoner av högre grad, dem Konungen härtill utser och förordnar, böra med domare jäv och ansvar sådana mål i högsta domstolen övervara och däröver rösta, dock må domarens antal icke överstiga åtta.

GUSTAF.

Eliel Löfgren.

Utdrag av protokollet över justitiedepartementens ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 27 februari 1920.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Löfgren anförde:

»Enligt § 20 regeringsformen skola de militärpersoner, vilka förordnats att tjänstgöra i högsta domstolen vid behandling av mål, som från krigsdomstolarna dit fullföljts, fullgöra uppdraget utan särskilt arvode. Denna bestämmelse kan hava varit motiverad på en tid, då målen av nyss angivna beskaffenhet icke uppgingo till något större antal och berörda tjänstgöring alltså icke varit vidare betungande, men det torde numera, sedan krigsrättsmålen hos högsta domstolen högst betydligt ökats, icke kunna rättvisligen begäras att det ifrågavarande uppdraget skall fullgöras utan ersättning. Jag har från nedre justitirevisionen erhållit uppgift å antalet krigsrättsmål inkomna till revisionen under tjuguarperioden 1900—1919. Denna uppgift visar att, under det medeltalet inkomna mål av nyss angivet slag under femårsperioden 1900—1904 utgjorde 17 och under femårsperioden 1905—1909 27 för

år, medelantalet sådana mål under femårsperioderna 1910—1914 och 1915—1919 utgjort respektive 34 och 51 för år. Om härtill lägges att vissa av dessa mål varit av den vidlyftiga beskaffenhet, att deras föredragning krävt ett par sessionsdagar samt att åt månet mål måste ägnas ej så obetydligt arbete i hemmet, synes det mig, såsom jag redan antytt, uppenbart, att det icke kan ifrågasättas, att uppdraget såsom militär ledamot av högsta domstolen alltjämt skall vara oavlönat. Jag hemställer därför, att sådan ändring måtte vidtagas i § 20 regeringsformen, att hinder för framtiden icke måtte förefinnas att tillägga militär ledamot av högsta domstolen arvode. Att nu ingå på frågan om beloppet av sådant arvode synes icke erforderligt. Med denna fråga synes mig kunna anstå till nästkommande år, då densamma, under förutsättning att förevarande förslag av riksdagen förklarats vilande, lämpligen läres kunna upptagas till behandling.»

Departementschefen uppläste därefter ett i enlighet med det anförda inom justitiedepartementet utarbetat förslag till ändrad lydelse av § 20 regeringsformen och hemställde, att förslaget måtte föreläggas riksdagen till prövning i grundlagsenlig ordning.

I denna hemställan instämde statsrådets övriga ledmöter;

och täcktes Hans Maj:t Konungen, med bifall till samma hemställan, förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Adil Wifvesson.
